

Wethouder en jeugdarts bezield verbonden!

Samen investeren in kwaliteit JGZ

Tijdens het afgelopen najaarcongres van de AJN waren er nogal wat jeugdartsen die bijdroegen aan het onrustige gevoel dat Kees Verhaar in zijn artikel onder woorden brengt, namelijk dat het contact tussen wethouders en jeugdartsen niet altijd optimaal is en dat bezieling en professionaliteit soms op gespannen voet met elkaar staan. Er waren ook andere geluiden, bijvoorbeeld uit het Brabantse Roosendaal. Wethouder Kees Jongmans (PvdA) en jeugdarts Ellen Peerbolte vertellen over hoe zij vanuit onderlinge bezieling investeren in de kwaliteit van de JGZ.

■ MICHÈLE HAAGMANS

Hoe weet je elkaar bij de ontwikkeling van beleid en uitvoering te vinden?

Jongmans: Ik vind het belangrijk dat de professional (jeugdarts) en de bestuurder (wethouder) die gezamenlijk een bepaalde opgave willen vervullen beiden een goed beeld van elkaar hebben. Hoe ziet de professional de bestuurder, als passant of als iemand met toegevoegde waarde? Andersom, hoe ziet de wethouder de professional, als een echte deskundige of alleen als een medewerker die binnen wat voor kader dan ook mag adviseren?

Bij de invulling van mijn werk vind ik de volgende zaken belangrijk:

- Ik wil van de professional horen wat er op de werkvloer speelt: wat gaat goed, wat gaat minder goed en wat gaat ronduit slecht.
- Ik wil een kritische professional die het durft tegen je in te gaan.
- Ik wil zelf een wethouder zijn die laat zien dat de inhoud inspireert en motiveert en ik wil niet een passant zijn die tijdelijk is ingehuurd voor het klaren van een klus.
- Ik wil zelf een wethouder zijn met respect én een doorvraaghouding naar de professional.

Als wethouder moet je dit ook duidelijk maken aan de professional. Ik vind het daarbij belangrijk om in het veld kennis te maken en niet alleen in een vergaderkamer.

Peerbolte: Als jeugdarts is het belangrijk om te weten wat je eigen doelstellingen zijn in je werk en voor de jeugd die aan je is toevertrouwd alsook waar je verantwoordelijk voor bent. Weet ook wat de doelstellingen van jouw gemeente zijn inzake jeugdbeleid. Deze blijken zelden af te wijken van je eigen doelstellingen (dit in tegenstelling tot de weg er naar toe, daarover kunnen de meningen verschillen), want iedereen wil het beste voor de jeugd.

Dat is een belangrijk uitgangspunt: samen strijden voor dezelfde goede zaak, geen tegenstanders, maar medestanders!

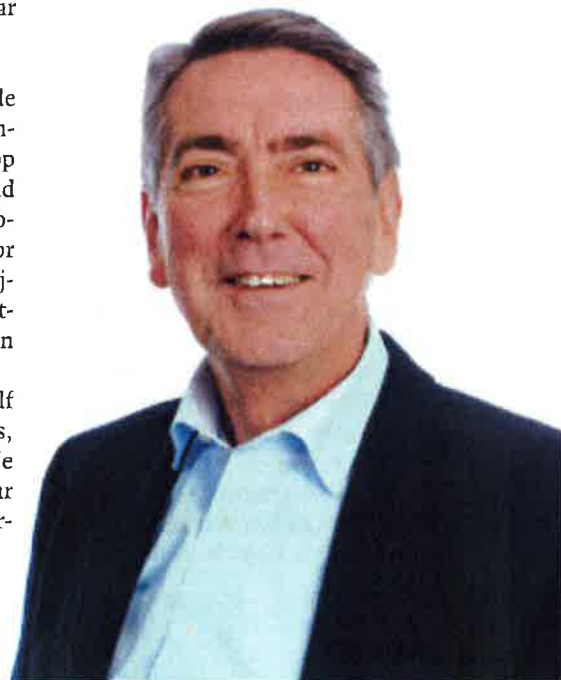
Bedenk: welke doelstellingen zijn jou als jeugdarts op het lijf geschreven en hoe kan je binnen de kaders die jouw organisatie en de gemeente stelt daar aan bijdragen? En stop met klagen!

Peerbolte: Een sterk punt in de gemeente Roosendaal is dat alle ketenpartners op diverse momenten en op verschillende manieren bij het beleid worden betrokken. Ze worden uitgenodigd en gevraagd input te leveren voor de ontwikkeling van nieuw beleid. Tijdens zulke bijeenkomsten start de wethouder doorgaans als aftrap met een inspirerend verhaal.

Zorg dat je bij zulke bijeenkomsten zelf aanwezig bent of dat een collega er is, stem van tevoren met elkaar af wat je zou kunnen bijdragen en breng dit naar voren, mondeling of in een goed onderbouwd document.

Jongmans: In West-Brabant was het de gewoonte dat er per gemeente jaarlijks contact was tussen de directie van de GGD en de wethouder. Daarbij ging het over de lokale werkafspraken. Niet geheel onbelangrijk, maar veel informatiever zijn de gesprekken met de lokaal werkende jeugdartsen. Je hoort over de lokale situatie, de samenwerking met andere partners zoals onderwijs, de knelpunten die men ervaart enzovoorts. Ik probeer dus aanwezig te zijn als die lokaal werkende mensen aan het woord zijn. Het inspireert mij niet alleen, maar het helpt me ook om keuzes te maken en te kunnen duiden waar zaken anders zouden moeten. Wel begrijp ik dat die informatie die ik verkrijg niet altijd in het belang kan zijn van de eigen organisatie waar die professional vandaan komt, in dit geval de Bedrijfscoöperatie Integrale JGZ West-Brabant. Als wethouder moet je dus oog hebben voor het loyaliteitsconflict waar die medewerker in terecht kan komen.

Kees Jongmans

Hoe weet je elkaar te bezielen? En wat houdt die bezieling dan in?

Peerbolte: Elkaar bezielen kan alleen als je met elkaar spreekt, elkaar leert kennen, elkaar leert waardereren en voor hetzelfde doel gaat. Dat wil niet zeggen dat je als jeugdarts de wethouder per se persoonlijk hoeft te kennen, wel dat je met beleidsmedewerkers op diverse terreinen samenwerkt, dat je oog hebt voor hun standpunt en dat je hen ondersteunt om hun doel te bereiken. Je investeert daarmee tijd en moeite voor het goede doel zonder dat daar op korte termijn directe beloningen of resultaten tegenover staan. Op de lange termijn kan dit een mooie en vruchtbare samenwerking opleveren. Bezieling houdt voor mij in dat je een doelstelling voor ogen hebt, er samen voor gaat om de doelstelling te bereiken, dat je je door niets laat afschrikken en dat je doorzet tot de doelstelling is bereikt. Zie het als topsport. Topsporters hebben een doel voor ogen, gaan er voor en blijven er voor gaan.

Bedenk steeds wat de volgende (kleine) stap zou moeten zijn en vier elk persoonlijk record als team. Kan het niet rechtsom, probeer het dan linksom. Is geld een probleem, zijn er dan misschien opties om je doel binnen hetzelfde budget te bereiken, kunnen nog andere financiële bronnen worden aangeboord, of biedt samenwerking een uitkomst? Denk niet: "Het kan niet want iedereen moet bezuinigen", maar blijf positief, creatief en ga uit van mogelijkheden. Heb geduld en geef je droom NOOIT op!

Topsport kost inzet en energie!!!

Jongmans: Dat is precies waar het om gaat. Medewerkers kunnen mij bezielen, primair door een enthousiaste en betrokken houding. Gelijkwaardigheid is in het gesprek van belang. Toon hierbij je deskundigheid.

Als wethouder heb je de rol om partijen bij elkaar te brengen en te verbinden. De gemeenten komen zo langzamerhand tot het besef dat ze veel zaken over moeten laten aan anderen en dat ze anderen moeten helpen om samen te werken. Je brengt mensen op basis van inspiratie bij elkaar. Dat daarbij de wethouder als beleidsverantwoordelijke een bepaald gezag heeft, kan een positieve invloed hebben, maar ik zie toch vooral dat het

Ellen Peerbolte

inspirerende verhaal, dat ik graag zelf vertel, mensen trekt en prikkelt. Daarbij schuw ik niet om heilige huisjes te benoemen en het eigen functioneren of dat van de eigen organisatie ter discussie te stellen. Ik doe dat overigens ook naar mij zelf en mijn eigen organisatie. Ik laat dus kwetsbaarheid zien. Ik ervaar dat de professional zoals de jeugdarts dat zeer waardeert. Anderen laten daardoor ook hun schroom varen.

Wat levert die bezieling dan op voor ieder van jullie en voor de kwaliteit van het werk?

Jongmans: Voor mij levert het vooral betrouwbaarheid en rust op. Als ik in debat ben met de gemeenteraad dan voel ik mij zeer gesteund door een goede inhoudelijke voorbereiding door de professional. Dat vraagt dus van de professional wel een bepaald politiek en bestuurlijk inzicht. Waar zitten de pijnpunten in raadsdebatten en waar kunnen we oplossingen vinden? Ik kan als wethouder alleen maar werken door te laten zien dat ik weet waarover ik het heb. De jeugdarts is degene die mij daarbij het best kan ondersteunen als het gaat over de jeugdgezond-

heidszorg. De mensen van de Bedrijfscoöperatie integrale JGZ West-Brabant voeden ons als wethouder in dat kader voortdurend, maar laten ook ruimte voor eigen keuzes. Dan krijg je dus de gewenste hoge kwaliteit.

Peerbolte: Het levert inspiratie op en positieve energie om aan hetzelfde doel samen te werken. Het stimuleert ook tot brede samenwerking in de keten. Het is een meerwaarde om elkaars (verschillende) standpunten en invalshoeken te delen. Dat leidt tot respect voor en versterking van elkaars kwaliteiten. Uiteindelijk gaat het om het betere resultaat en maak je samen je droom waar!

Ellen Peerbolte is stafarts jeugdgezondheidszorg bij Thuiszorg West-Brabant:
ellenpeerbolte@artsenijgz.nl.

Kees Jongmans (PvdA) is wethouder (o.m.) jeugd, volksgezondheid, welzijn en zorg in Roosendaal: k.jongmans@roosendaal.nl.